

Dansen uit Brazilië: samba en capoeira

De energie van de zon

Energie, antwoordt Jair Santana zonder aarzelen met een zonnige glimlach op de vraag wat voor hem de essentie van dans is. Energie, en nog eens energie. Als Braziliaan zit het dansen hem in het bloed. Hij is afkomstig uit Salvador da Bahia en woont al een aantal jaren in ons land. Zijn missie: het plezier dat hijzelf aan samba en capoeira beleeft ook op de danslustigen bij ons overbrengen. **DOOR STEFAAN VAN LAERE**

Decor: een ietwat druilerige dag in een park tijdens de zomervakantie. Enkele tientallen mensen, bijna allemaal beginners, staan aanvankelijk aarzelend te kijken hoe Jair Santana begint met enkele soepele heupbewegingen om de spieren los te gooien. Het is hooguit vijftien graden, maar dat laat hij niet aan zijn hart gekomen. Gekleed in het uitbundige voetbalshirt van de Braziliaanse nationale ploeg brengt hij al gauw de sfeer erin. Nog geen minuut later staat iedereen, ongeacht niveau of voorkennis, mee te dansen. Allemaal voelen we ons op een zonnig strand in Rio, of hoe dansen de verbeelding aan het werk zet.

DANSGENEN

Jair: "Ik stond op m'n zevende al voor de spiegel dansspasjes te oefenen met een bezemsteel als partner. In Brazilië is het heel gewoon om te dansen. Samba, de nationale dans, zit ons gewoon in het bloed. Maar er zijn nog veel meer dansen, de namen zijn ook niet zo belangrijk. Dansen is iets wat je moet doen, moet beleven. Je durven laten gaan is de boodschap." Uiterste concentratie in een losse, spontane stijl. Deze man is van kop tot teen uit dansgenen opgetrokken en weet dit plezier als vanzelfsprekend op anderen over te brengen. Hij spreekt een charmant Nederlands waarbij je niet elk woord hoeft te begrijpen om te weten wat hij wil zeggen. De nuances die je eventueel zou missen worden ruimschoots goedgeemaakt door zijn hartverwarmende lichaamstaal.

Jair: "Dansen staat voor mij gelijk aan het leven, aan bewegen met je hart. Het is de universele taal van het lichaam, en het geeft mij een grote voldoening mensen aan het dansen te brengen. En door de dans heb ik mijn vrouw leren kennen. Kortom, ik heb er alles aan te danken. Dans heeft mij hier gebracht, en wie weet wat er nog aan de horizon in het verschiet ligt."

Daar zijn de mensen op het pleintje niet meteen mee bezig, want ze willen zich gewoon eens lekker uitleven zonder zich veel vragen over de toekomst te stellen. Dans kan ook gewoon vrijblijvend zijn, een momentopname van pure beleving om eens alle zorgen van je af te zetten. De kinderen die meedoen hebben duidelijk de minste remmingen. Ze volgen spontaan de bewegingstaal van Santana, die helemaal opgaat in zijn werk.

Jair: "Wat mij opvalt, is dat de mannen hier eerder terughoudend op de dansvloer zijn. Het zit blijkbaar in hun cultuur ingebakken om zich afwachtend op te stellen. Terwijl wij Brazilianen net uitbundig zijn en graag onze gevoelens via de dans uiten. In het begin vond ik dat vreemd, maar nu weet ik dat ze wat tijd nodig hebben, dat de heupen eerst los moeten komen (lacht). Maar er is hoop voor de mannen hier. Eens ze beginnen dansen, is er geen stoppen meer aan. Dat bewijst mijn stelling dat iedereen kan dansen, als hij zich maar durft openstellen."

ALTIJD ZON

Van die faalangst is op het pleintje niets te merken. Verschillende mannen werpen zich als haantje de voorste op, wellicht om de anderen te imponeren, want dat is nu eenmaal de aard van het beestje. Zweetdruppels verschijnen, de spieren zijn los-

Jair Santana in actie op Dansen in 't Park 2007, ©Isabel Devos

